

2010 scheme

QP CODE :103003

Reg. No.

First Professional BAMS (Part I) Degree Supplementary Examinations July 2021

Sanskrit - Paper II

Time: 3 Hours

Total marks:100

- Answer all questions to the point neatly and legibly • Do not leave any blank pages between answers • Indicate the question number correctly for the answer in the margin space
- Answer all parts of a single question together • Leave sufficient space between answers

1. व्याख्यात (10)

अहिंसा सत्यमस्तेयं शौचम् इन्द्रियनिग्रहः ।
दानं दमो दया क्षान्तिः सर्वेषां धर्मसाधनम् ॥
दानं धर्मश्च विद्या च रूपं शीलं कुलं नथा ।
सुखमायुः यशश्चैव नव गोप्यानि कारयेत् ॥
कुपोदकं वटच्छाया श्यामा स्त्री चेष्टकालयम् ।
शीतकाले भवेत् उष्णम् उष्णकाले च शीतलम् ॥
द्रष्टृपूतं न्यसेत् पादं वस्त्रपूतं पिबेत् जलम् ।
सत्यपूतां वदेत् वाचं मनःपूतं समाचरेत् ॥

2. टिप्पणीः लिखत । (10)

मृगया, अश्विनीकुमारौ, आग्नेयं स्नानम्
हंसोदकम्, द्विविधं शौचम् ।

3. अर्थम् उक्त्वा स्ववाक्येषु योजयत । (10)

सह, अभितः, अनेकानि, रोगः

4. सन्दर्भम् उक्त्वा आशयं विशदयत । (10)

धिङ् मूर्ख! नाहं विद्यायाः विफलतां करोमि ।
अतिविस्तारविस्तीर्णं तत् भवेत् न चिरायुषम् ।
पुत्रगात्रस्य संस्पर्शः चन्दनात् अतिरिच्यते ।
उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् ।
त्रष्णौका तरुणायते ।

5. ग्रन्थोक्तरीत्या विशदयत । (5)

जलविज्ञानीयम्

6. सूचितकथां लिखत । (5)

ब्राह्मणी नकुलकथा

(P T O)

7. ग्रन्थोक्तरीत्या वर्णयत । (5)
जनपदोर्ध्वंसः ।
8. सन्दर्भम् उक्त्व आशयं विशदयत । (5)
सर्वत्र नूतनं शस्तं सेवकान्ने पुरातने ।
विशुद्धरसने तस्मै रोचते अन्नम् अपूर्ववत् ।
9. विभागान् निर्दिशत । (5)
आहारः, शौचम्
10. एकैकेन वाक्येन संस्कृतभाषायाम् उत्तरयत । (5)
देवभिषजौ कौ?
देहवताम् भाग्यम् किम्?
सूत्रस्थाने कः श्रेष्ठः?
प्राणिनां प्राणाः – किम्?
शरीरायासजनकं कर्म किं संज्ञितम्?
11. रूपाणि लिखत । (5)
पिबति, पठतु
12. रूपाणि लिखत । (5)
वात शब्दः
13. विग्रहवाक्यं कुरुत । (5)
अक्षशौण्डः, चोरभयम्, पितरौ, जितेन्द्रियः, यथामति ।
14. यथोचितम् योजयत । (5)
पतञ्जालिः – तंत्रस्य अस्य प्रयोजनम्
मनोदोषौ – चक्रपाणिः
धातुसाम्यक्रिया – पाणिनिः
अष्टाध्यायी – रजस्तमसी
चरकसंहिता – योगदर्शनम्
15. अर्थम् लिखत । (5)
वारि, नित्यगः, विकारः, रुजा, गात्रम्
16. प्रयोगं विपरिणमयत । (5)
सीतया क्षीरं पीयते ।
आतुरः औषधम् स्वीकरोति ।
तेन शाला गम्यते ।
बालकः क्रीडाति ।
छात्रः पाठं पठति ।